

YLIOPISTOJEN PROFILOITUMISEN VAHVISTAMINEN KILPAILLULLA RAHOITUKSELLE

MARRASKUUN 2016 (PROFI 3) HAUN HAKUILMOITUS

Haku on auki verkkoasioinnissa 26.10.–16.11.2016.

Rahoitus toteutuu edellyttäen, että eduskunta päättää kohdentaa Suomen Akatemialle hakuun tarvittavan rahoituksen valtion talousarviossa vuodelle 2017.

Tavoite

Rahoitusmuodon tarkoituksena on tukea ja nopeuttaa yliopistojen strategioiden mukaista profiloitumista tutkimuksen laadun kehittämiseksi. Rahoitusta voidaan myöntää yliopiston oman strategiansa pohjalta valitsemien tutkimuksen profiloitumisalueiden tasoa nostaviin toimiin. Vuoden 2016 (Profi 3) haussa erityistä huomiota kiinnitetään yliopistojen väliseen työnjakoon ja yhteistyöhön sekä profiloitumiseen kytkeytyviin poisvalintoihin. Rahoitus on tarkoitettu kaikille tieteen ja taiteen aloille.

Rahoitusmuodolla tuetaan myös suomalaisten yliopistojen yhteistyön syventämistä, ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten, sairaanhoitopiirien ja muiden toimijoiden kanssa sekä eri toimijoiden vastuiden selkeyttämistä. Tehostetun työnjaon ja yhteistyön tuloksena syntyvien alueellisten ja temaattisten osaamiskeskittymien toimintaan voi myös osallistua yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoita.

Käsitteiden määrittely

Profiloitumisalue on tutkimusalue, jota yliopisto aikoo kehittää strategiansa mukaisesti. Se on tarkoin valittu osa yliopiston tutkimusalakokonaisuudesta.

Profiloitumisalueet voivat olla

- olemassa olevia, korkeatasoisia tutkimusaloja
- nousevia aloja, joilla voidaan saavuttaa korkea taso
- uusia aloja, joilla on runsaasti potentiaalia.

Profiloitumistoimi on se toimi, jolla yliopisto aikoo kehittää valittua profiloitumisaluetta.

Profiloitumistoimet voivat kohdistua seuraaviin alueisiin:

- profiloitumisalueeseen, joka liittyy ensimmäisessä ja/tai toisessa profiloitumishaussa rahoitettuun alueeseen, mutta jota aiotaan kehittää uudella toimella (päällekkäistä rahoitusta ei myönnetä)
- profiloitumisalueeseen, joka ei saanut rahoitusta ensimmäisessä ja/tai toisessa profiloitumishaussa
- uuteen profiloitumisalueeseen.

Hakija ja rahoitus

Rahoitus on määräaikaista. Rahoitusta hakevat yliopistot, kukin yliopisto yhdellä hakemuksella. Hakuun ei voi jättää konsortiohakemuksia.

Jos profiloitumisalueella on yliopistojen välistä työnjakoa ja/tai yhteistyötä, kunkin yliopiston tulee hakemuksensa toimintasuunnitelmassa kuvata osuutensa, vaikei hakisikaan alueelle Akatemian rahoitusta Profi 3 -haussa.

Profi 3 -haussa on varauduttu rahoittamaan yliopistojen tutkimuksen profiloitumiseen liittyviä toimia yhteensä 50 miljoonalla eurolla.

Profiloitumisen rahoituksessa sovelletaan kokonaiskustannusmallia. Akatemian rahoitus on 100-prosenttista, joten yliopistolta ei edellytetä omarahoitusosuutta Akatemian rahoituksessa.

Haussa rahoitetaan tutkimusinfrastruktuurien kuluja vain, jos infrastruktuuri on pääasiassa omassa käytössä oleva ns. paikallinen tutkimusinfrastruktuuri. Akatemian keskeinen kansallisten ja kansainvälisten tutkimusinfrastruktuurien rahoitusmuoto on tutkimusinfrastruktuurikomitean myöntämä FIRI-rahoitus. Akatemia ei myönnä päällekkäistä tutkimusinfrastruktuurien rahoitusta.

Rahoitus myönnetään hakemuksen toimintasuunnitelmassa kuvattuihin profiloitumistoimiin. Rahoituksesta ei makseta ennakoita.

Rahoituksen käyttämisessä noudatettavat yksityiskohtaiset, vuosittain tarkistettavat yleiset ehdot ja ohjeet ovat Akatemian verkkosivulla kohdassa [Rahoituksen käytön ehdot](#).

Hakemusten arviointi

Hakemukset arvioidaan kansainvälisessä asiantuntijapaneelissa. Yliopiston johdolla on mahdollisuus vuorovaikutukseen paneelin puheenjohtajan kanssa 24-25.1.2017. Yliopiston johto kutsutaan asiantuntijapaneelin haastatteluun 14-16.2.2017 välisenä aikana.

Toimintasuunnitelmien arvioinnissa oleellista on ambitiotaso, toteuttamiskelpoisuus ja selkeys. Asiantuntijapaneelissa käytössä oleva arviointilomake löytyy [Ohjeet ja lomakkeet](#). Arviointikysymyksiin on hyödyllistä tutustua hakemusta laadittaessa. Arvioinnissa annetaan kokonaisarvosanan lisäksi oma arvosana yliopistojen profiloitumisalueiden väliselle työnjaolle ja yhteistyölle.

Rahoituskausi

Rahoituskausi alkaa aikaisintaan 1.4.2017 ja päättyy viimeistään 31.8.2021.

Seuranta ja raportointi

Hakemuksesta tehdään yksi päätös ja yliopistot raportoivat päätöskohtaisesti. Varojen käytöstä sekä profiloitumistoimien edistymisestä raportoidaan Suomen Akatemialle noudattaen [Rahoituksen käytön ehdot](#).

Akatemia raportoi varojen käytöstä opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Hakemus

Hakemus sisältää verkkoasioinnin hakulomakkeen sekä toimintasuunnitelman, jonka on oltava hakuilmoituksen ohjeen mukainen.

Verkkoasioinnin hakulomakkeen kustannusarvioon merkitään vain Akatemialta haettava rahoitus eriteltynä menolajeittain. Kustannusarvio tulee laatia noudattaen valtion talousarvion vuosieriä (2017: 10 %, 2018: 10 %, 2019: 20 %, 2020: 40 %, 2021: 20 %).

Toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelman enimmäispituus liitteineen on 30 sivua ja sen tulee olla englanninkielinen. Enimmäispituutta ei saa ylittää.

Hakemusten lisäksi Akatemia toimittaa asiantuntijapaneelille bibliometrisen analyysin yliopistojen julkaisutoiminnasta 2000-luvulla sekä kuvauksen yliopistouudistuksesta 2010, Suomen tutkimusjärjestelmästä, yliopistojen rahoitusmallista, yhteenvedon Suomen tieteen tilasta, Tutkimusinfrastruktuurien strategia ja tiekartta -raportin sekä yliopistokohtaiset tutkimusinfrastruktuuripäätökset vuodesta 2013 lähtien.

Toimintasuunnitelma laaditaan noudattaen seuraavaa ohjeistusta. Taulukot 1-3 laaditaan annetun pohjan mukaisesti.

1. Yliopiston yleiskuvaus

- Lyhyt kuvaus yliopiston strategian painopisteistä;
- Taulukko 1. Yliopiston tunnusluvut vuonna 2015;
- Taulukko 2. Yhteenvedo yliopiston strategian mukaisista profiloitumisalueista ja arvio niiden rahoituksesta vuosina 2015-2021.

2. Kuvaus jokaisesta profiloitumisalueesta, johon rahoitusta haetaan alla olevan ohjeen mukaan

Profiloitumisalueen nimi

- Millä perustein alue on valittu strategiseksi ja miten se kytkeytyy yliopiston strategiaan?
- Miten alue liittyy muihin yliopiston profiloitumisalueisiin?
- Millainen on profiloitumisalueella tehtävän tutkimuksen lisäarvo muihin kotimaisiin yksikköihin verrattuna?

Tutkimuksen kansainvälinen taso profiloitumisalueella:

- Mikä on lähtökohta?
  - Lyhyt kuvaus profiloitumisalueen keskeisistä tutkimusaiheista;
  - Top 5 julkaisua, joissa yliopistossa työskentelevät profiloitumisalueen tutkijat ovat kirjoittajina;
  - Nykyiset vastuulliset johtajat (PI) noudattaen mallia *Maija Virtanen, Professor of General History, Department of Philosophy, History, Culture and Art Studies, Field: ancient and medieval cultures*;
  - Keskeisten henkilöiden osaaminen profiloitumisalueella;
  - Tutkimusympäristö.
- Tavoiteltava taso:
  - Millaiselle kansainväliselle tasolle tähdätään?
  - Kuinka suuri lähtökohtaan nähden on tason muutos?
  - Missä aikataulussa tavoiteltu taso on tarkoitus saavuttaa?
- Toimet, joilla tavoiteltavaan tasoon päästään:
  - Henkilöstö, insenttiivit, tutkimusympäristö, johtaminen;
  - Mihin toimiin haetaan rahoitusta tässä haussa?
- Miten varmistetaan tutkimuksen uudistuminen?

Lyhyt kuvaus siitä, miten yliopisto seuraa tutkimuksen tason nousua, profiloitumistoimien etenemistä ja vaikuttavuutta sekä seurannan keskeiset tulosindikaattorit. Lisäksi kuvaus toteuttamisen riskeistä ja riskinhallinnasta.

Voimavarat

- Taulukko 3. Arvio profiloitumisalueen henkilöresursseista vuosina 2015-16 ja Profi 3 -haun rahoituskaudella 2017-21 (htv);
- Arvio pitkäaikaisista kustannusvaikutuksista (M€). Miten kustannukset katetaan profiloitumisrahoituksen päätyttyä?

Työnjako ja yhteistyö yliopistojen kesken profiloitumisalueella, johon yliopisto hakee nyt rahoitusta. Huomio! Arvioinnissa oma arvosana.

Kuvaus strategisen tason työnjaosta ja yhteistyöstä profiloitumisalueella, johon hakijayliopisto itse tai yliopisto, jonka kanssa hakijayliopisto kehittää ja syventää työnjakoa ja yhteistyötä, hakee rahoitusta. Hakijayliopiston tilanteesta riippuen yliopisto kuvaa kohdan A lisäksi tarvittaessa kohdan B siten, että työnjaon ja yhteistyön pohjautuminen yliopistojen strategioihin sekä tämän toiminnan tuottama tuki profiloitumiselle käy ilmi. Maksimipituus on yksi sivu per hakijayliopiston profiloitumisalue.

- A) Kuvaus yliopistojen keskinäisestä työnjaosta ja yhteistyöstä profiloitumisalueella, johon hakijayliopisto hakee nyt profiloitumisrahoitusta ja jossa myös siihen liittyviin profiloitumisalueisiin yksi tai useampi yliopisto hakee rahoitusta tässä haussa;
- B) Kuvaus yliopistojen keskinäisestä työnjaosta ja yhteistyöstä profiloitumisalueella, johon hakijayliopisto hakee nyt profiloitumisrahoitusta, mutta siihen liittyviin profiloitumisalueisiin mikään muu yliopisto ei hae rahoitusta tässä haussa.
- Miten haettava rahoitus liittyy UNIFIn rakenteellisen kehittämisen hankkeisiin?

Työnjaon ja yhteistyön perusteltu kuvaus muiden toimijoiden kanssa

- Profiloitumisalueen työnjako ja yhteistyö suomalaisten ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten, sairaanhoitopiirien ja muiden toimijoiden kanssa;
- Yliopiston strategisten valintojen ja poisvalintojen merkitys osaamispohjaisen kasvun ja muiden yhteiskunnan tarpeiden kannalta;
- Yhteistyö ja tiedon välittäminen elinkeinoelämän ja muun yhteiskunnan kanssa.

3. Kuvaus yliopistojen keskinäisestä työnjaosta ja yhteistyöstä profiloitumisalueilla, joihin hakijayliopisto ei itse hae nyt profiloitumisrahoitusta, mutta siihen liittyviin profiloitumisalueisiin yksi tai useampi yliopisto hakee rahoitusta tässä haussa.

Hakemuksen jättäminen, vireille tulo ja päätöksenteko

Yliopistojen nimeämät toimivaltaiset henkilöt jättävät hakemukset Suomen Akatemian verkkoasiointiin ja antavat verkkoasiointissa suorituspaikan sitoumukset. Hakemuksen voi laatia ja jättää Akatemian verkkoasiointiin aikaisintaan 26.10.2016 ja viimeistään määräaikaan 16.11.2016 klo 16.15 mennessä.

Akatemian hallituksen nimeämä jaosto päättää rahoituksesta toukokuussa 2017.

Rahoituspäätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä otetaan huomioon yliopistojen väliraportoinnit jo rahoitettujen profiloitumistoimien edistymisestä.

Lisätiedot

- ylijohtaja Riitta Maijala, p. 029 533 5002
- tiedeasiantuntija Maiju Gyran, p. 029 533 5015
- tiedeasiantuntija Anne Heinänen, p. 029 533 5021
- rahoituspäällikkö Sirpa Nummila (talousasiat), p. 029 533 5081

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@aka.fi.